

گذرگاهی برای عبور از تحریم

عاطفه خسروی سردبیر

از سال ۲۹.۷۶ مهر هر سال به‌عنوان روز ملی صادرات نام‌گذاری شد که از آن سال تاکنون، در چنین روزی برنامه‌های برگزار و در آن از صادرکنندگان نمونه و ممتاز کشور قدردانی می‌شود؛ هرچند کرونا برگزاری مراسم امسال را به تأخیر انداخته و معلوم نیست این مراسم چه زمان و با چه شرایطی برگزار شود.

در بحث تجارت به‌طور کلی دو گزینه واردات و صادرات نقش بسیار مهمی ایفا می‌کنند. در جهان امروز درجه توسعه‌یافتگی یک کشور رابطه مستقیمی با حجم روابط تجاری بین‌المللی آن کشور دارد.

با یکبارگیری استراتژی توسعه صادرات، کشورها می‌توانند به رشد تولید ملی و در نتیجه افزایش اشتغال دست یابند. اقتصاد ایران نیز از این قاعده مستثنا نیست؛ به‌ویژه در شرایط تحریم به باور بسیاری تکیه بر صادرات غیرنفتی و ارزآوری می‌تواند گذرگاهی امن برای عبور از تحریم به‌شمار رود.

در حالی که انتظار می‌رفت اقتصاد ایران در سال ۹۷ با توجه به اجرای برجام و افزایش تعاملات جهانی، روزهای بهتری را نسبت به سال‌های تحریم تجربه کند، نوسانات نرخ ارز در کنار بازگشت تحریم‌های امریکا همه معادلات اقتصادی را بر هم زد. نوسانات بازار ارز گرچه بر همه ارکان اقتصادی سایه انداخت اما مهم‌ترین تأثیر آن بر مبادلات تجاری بود. هرچند افزایش نرخ ارز در نگاه نخست خیر خوبی برای صادرکنندگان است اما نمی‌توان از آسیب‌های جانبی نوسان بالا و افزایش نرخ ارز بر مبادلات تجاری گذشت.

در این بین تحریم‌های امریکا، تصویب نشدن لوایح پالرمو و تأخیر در پیوستن ایران به گروه ویژه اقدام مالی (اف‌ای‌تی‌اف) و تعلل اروپا در تدوین، تصویب و اجرایی‌سازی سازکار مالی ارتباط با ایران از جمله عواملی بود که اجازه نداد صادرات ایران به نقطه مطلوب خود دست پیدا کند.

با توجه به موارد یادشده فعالان حوزه تجارت بر این باورند که برای توسعه صادرات غیرنفتی با چند چالش اساسی روبه‌رو هستند. مهم‌ترین مشکل واحدهای تولیدی و صادراتی کشور، تأمین منابع مالی است، به‌طوری که نرخ پول گران، نرخ بهره بانکی بالا و سقف اعتبارات بانکی محدود موجب شده سهم صادرات از کل اعتبارات اختصاصی محدود باشد. به گفته فعالان این عرصه، نظام مالیاتی کشور دومین چالش تولید و صادرات کشور است و پرداخت ۹ درصد مالیات ارزش افزوده ازسوی تولیدکننده داخلی، قدرت رقابت او را در بازارهای بین‌المللی پایین می‌آورد. مشکل بعدی تولید و صادرات کشور نظام تأمین اجتماعی است و این بخش مهم‌ترین چالش بعد از بخش تأمین مالی به‌شمار می‌رود، چراکه با پرداخت ۲۳ درصد حق بیمه کارگر ازسوی کارفرما در عمل هزینه‌های تولید و صادرات افزایش می‌یابد.

نظام گمرکی هم به‌نوبه خود مشکلاتی را برای صادرات کشور ایجاد می‌کند؛ چنانچه سامانه جامع تجارت و قطع و وصل سامانه‌ها به دلیل نبود زیرساخت‌های لازم چالش‌هایی را برای صادرکنندگان به‌دنبال داشته است.

عضو نبودن در سازمان تجارت جهانی هم مشکل دیگری در بخش صادرات به‌شمار می‌رود، این در حالی است که کشورهای عضو این سازمان با از پرداخت تعرفه‌های گمرکی معاف هستند یا تعرفه‌های ۳ یا ۴ درصدی می‌پردازند که در مقابل تعرفه‌های ۲۰ درصدی ما برای صادرات کالا به یک کشور به‌شدت هزینه صادرات را افزایش می‌دهد.

همچنین به‌دلیل تحریم‌ها و برقرار نشدن روابط بانکی ایران با بانک‌های بزرگ، صادرکنندگان برای وارد کردن پول حاصل از صادرات به کشور گاهی مجبورند از طریق صرافی‌ها اقدام کنند که این کار هزینه بازگشت پول را برای آنها افزایش می‌دهد. به‌علاوه اینکه در داخل کشور هزینه تبدیل ارز به ریال در شبکه بانکی ما از شبکه صرافی بسیار گران‌تر است و سیاست نرخ توافقی که بانک مرکزی براساس آن عمل می‌کند نیز غیررقابتی است.

بالا بودن کرایه حمل کالاهای صادراتی از دیگر مواردی است که موجب گران تمام شدن محصول و صادرات ایران می‌شود و در نهایت به کاهش قدرت رقابت محصولات ما در بازارهای جهانی می‌انجامد.

صادرکنندگان بر این باورند که دولت می‌تواند با پرداخت مشوق‌های صادراتی به رقابتی شدن صادرات کمک و شرایطی را ایجاد کند که صادرکننده با اعمال تخفیف در مناقصه‌های بین‌المللی برنده شود.

و در نهایت اینکه در همه جا سیاست در خدمت اقتصاد است، این در حالی است که در کشور ما به‌طور معمول هزینه‌های ناشی از تصمیم‌های سیاسی را بخش اقتصاد می‌پردازد. با توجه به تمام موارد یادشده در شرایط فعلی و با توجه به آینده کرونا در تمام جهان، توسعه صادرات غیرنفتی تنها در صورتی محقق می‌شود که همدلی و همکاری بسیار بالایی بین دولت، مجلس، نهاد قضایی، حاکمیت و بخش خصوصی حکمفرما شود؛ صادراتی که با تکیه بر کالاهای ایرانی می‌تواند فشار تحریم‌ها بر اقتصاد را کاهش دهد و ایران را در برابر فشارهای خارجی و نوسانات داخلی ارز مقاوم کند. بدون شک از طریق توسعه صادرات است که اقتصاد ما با اقتصاد جهانی پیوند می‌خورد و از طریق اقتصاد جهانی است که می‌توانیم خودمان را به جهانیان معرفی کنیم.

خبر

فرهنگی را یکی از راهکارهای توسعه صادرات غیرنفتی و به‌تبع آن توسعه اقتصاد بنیادی کشور و کاهش آثار زیان‌بار تحریم‌ها در شرایط فعلی در نظر گرفت. به این ترتیب در بلندمدت انتظار می‌رود صادرکنندگان با وفق دادن خود با شرایط محیطی جدید، به سمت توسعه صادرات حرکت کنند که در این مسیر، کشورهای درحال توسعه، مقاصد به‌مراتب بهتری برای صادرات خواهند بود.

روزنامه‌های که پیش رو دارید پرونده ۱۳۹۷ به‌مناسبت روز ملی صادرات است که در آن به مشکلات، موفقیت‌ها و محدودیت‌های این حوزه در یک سال گذشته از نگاه فعالان بخش‌های مختلف صنعت، معدن و تجارت پرداخته‌ایم.

پاندمی کرونا بر جهان برخی صنایع از قبیل شرکت‌های فولادی، شرکت‌های تولیدکننده فلزات رنگی و... موفق به افزایش صادرات نسبت به سال گذشته شده‌اند. با این همه نمی‌توان از تأثیر منفی و معنی‌دار تحریم‌ها بر صادرات نفتی گذشت که خود منجر به تکیه بیشتر اقتصاد ایران بر صادرات غیرنفتی شد، این در حالی است که صادرات ایران با ۲ گزینه نوسان شدید نرخ ارز و تأثیر بر قیمت‌های جهانی کالا نیز درگیر بود. حال با در نظر گرفتن شرایط تحریم و محدودیت‌های جدید در جابه‌جایی کالا با کشتی و از سوی دیگر وجود ۱۶ استان مرزی در کشور می‌توان افزایش صادرات به ۱۵ کشور همسایه با صدها میلیون نفر جمعیت و مشترکات سیاسی و

توسعه تجارت خارجی به‌ویژه صادرات از عوامل موثر در توسعه اقتصادی کشورهاست که می‌تواند علاوه بر رشد اقتصادی، موجب افزایش توان رقابت‌پذیری کشورها در عرصه‌های بین‌المللی شود. به گزارش **سنت**، از سال ۱۳۷۶ بیست‌ونهم مهر با تصویب شورای فرهنگ عمومی کشور، به‌عنوان روز ملی صادرات تعیین شد تا بیانگر عزم و اراده ملی در مجموعه دولت و مردم برای توسعه صادرات غیرنفتی و در نتیجه توسعه اقتصادی کشور باشد. البته امسال برگزاری مراسم روز ملی صادرات به‌دلیل موج جدید شیوع ویروس کرونا به تعویق افتاده است. به گواه آمار در سال ۱۳۹۹ با وجود تشدید تحریم‌ها و فشار روانی امریکا بر ایران و همچنین اثر

روزی برای تقدیر از بانیان دلارهای غیرنفتی

روحانی در دیدار با رئیس شورای عالی مصالحه ملی افغانستان:

راه حل مشکلات مذاکرات بین‌الافغانی است

صلح، ثبات و امنیت پایدار در افغانستان به‌عنوان یک کشور همسایه و برادر برای جمهوری اسلامی ایران اهمیت ویژه دارد

جمهوری اسلامی ایران در زمینه تحولات و تلاش‌ها برای برقراری صلح و امنیت پایدار در این کشور قدردانی کرد و گفت: جمهوری اسلامی ایران دوست و همسایه خوب افغانستان است. عبدالله عبدالله از میزبانی ایران از مهاجران افغانستانی در سال‌های متمادی جنگ و درگیری در این کشور قدردانی کرد و گفت: در سفرم به تهران با مقامات جمهوری اسلامی دیدارهای خوبی داشتم و پیام حمایت ایران را به کابل خواهم برد و توافقات دو کشور را پیگیری خواهم کرد. رئیس شورای عالی مصالحه ملی افغانستان ابراز امیدواری کرد که با حمایت و مواضع ایران شاهد به نتیجه رسیدن مذاکرات صلح افغانستان و برقراری امنیت و آرامش پایدار در کشور باشد.

رئیس شورای عالی مصالحه ملی افغانستان روز یکشنبه، ۲۷ مهر برای سفری سه‌روزه به‌منظور دیدار و گفت‌وگو با مقام‌های بلندپایه جمهوری اسلامی ایران درباره راه‌های گسترش روابط دوجانبه و صلح و ثبات افغانستان در صدر یک هیات سیاسی و اقتصادی بلندپایه وارد تهران شد.

وی با ابراز امیدواری نسبت به موفقیت تلاش‌های شورای عالی مصالحه برای برقراری صلح و ثبات در افغانستان، اظهار کرد: مهم این است که مردم این کشور بعد از سال‌ها جنگ و درگیری به یک صلح واقعی برای حفظ دستاوردهای خود دست یابند و راه‌حل این مشکل نیز گفت‌وگوهای سیاسی و مذاکره بین‌الافغانی است. روحانی با بیان اینکه دخالت و حضور امریکا به‌عنوان یک کشور متجاوز در افغانستان با خواست و نظر مردم این کشور همسو نیست، تصریح کرد: دولت امریکا که در سیاست‌های خود در منطقه و جهان شکست خورده و موفقیتی نداشته، به‌دنبال بهره‌برداری انتخاباتی از مذاکرات صلح در افغانستان است.

افتتاح راه‌آهن خواف-هرات

روحانی با اشاره به روابط خوب ایران و افغانستان به‌عنوان دو کشور دوست و همسایه، بر توسعه و تعمیق روابط تهران-کابل تأکید و اظهار کرد: توافق بلندمدت بین دو کشور می‌تواند به توسعه و تعمیق روابط در همه زمینه‌ها منجر شود.

رئیس جمهوری با اشاره به افتتاح راه‌آهن خواف-هرات در روزهای آینده، اتصال

را فراهم کند. **پیام حمایت ایران را به کابل خواهیم برد**

رئیس شورای عالی مصالحه ملی افغانستان نیز در این دیدار، از حمایت‌ها و مواضع

دغدغه مسئولان رفع مشکلات معیشتی باشد

موضوع تأمین داروی موردنیاز مردم را با حساسیت پیگیری کنند و اجازه ندهند سوداگران و قاچاقچیان در این عرصه جولان دهند.

رئیس دستگاه قضا در بخش دیگری از سخنانش با اشاره به پایان تحریم ۱۰ ساله تسلیحاتی جمهوری اسلامی ایران گفت: درباره برداشته شدن موانع معامله تسلیحاتی نباید به شکست سیاسی امریکا بسنده کرد و باید همه تحریم‌های ظالمانه امریکا و غربی‌ها علیه ملت ایران برداشته شوند. رئیسی با بیان اینکه غربی‌ها باید متعهد به اجرای توافقات باشند اما روز به روز ظلم و ستم آنها بیشتر می‌شود، گفت: مسئله تولید قدرت در برابر نظام سلطه مهم است تا بتوان با دست پر در میدان مقابله با این زورگویی‌ها حاضر شد. سازکار هم این است که اقداماتی در جهت بی‌اثر کردن تحریم‌ها و تسهیل زندگی معیشت مردم صورت گیرد.

رئیس قوه قضاییه با تأکید بر اینکه همه مشکلات در داخل کشور و به‌دست توانای مردم قابل حل است، گفت: راهکار حل مشکلات اقتصادی در حوزه اقتصاد نهفته است و دنبال کردن راهکارهای سیاسی برای حل مسائل اقتصادی خطا است.

به گزارش ایسنا به نقل از مرکز رسانه قوه قضاییه، سید ابراهیم رئیسی در جلسه شورای عالی قوه قضاییه با تقدیر از زحمات و تلاش‌های کادر درمانی کشور در صیانت از سلامت مردم در برابر ویروس کرونا، اظهار کرد: توصیه‌های ستاد ملی مقابله با کرونا نباید در حد توصیه باقی بماند و باید از موضع حاکمیتی پیگیری شود.

رئیس قوه قضاییه در بخش دیگری از سخنانش با تأکید بر لزوم پرهیز مسئولان و فعالان سیاسی از حاشیه‌سازی‌ها، اظهار کرد: هرگونه حاشیه‌سازی ازسوی دست‌اندرکاران و سیاستمداران ما را از پرداختن به مسائل اصلی کشور بازمی‌دارد، امری مذموم و ناصواب است.

رئیس قوه قضاییه گفت: «مقابله با کرونا و آفات آن» به‌عنوان مسائل اصلی کشور یاد کرد و گفت: دغدغه مسئولان باید رفع مشکلات معیشتی مردم، به‌ویژه در شرایطی باشد که ویروس منحوس کرونا کسب‌وکار بسیاری از افراد را مختل کرده است.

رئیس قوه قضاییه، قاچاق دارو و مشکل تأمین دارو را از دیگر معضلات امروز کشور دانست و اظهار کرد: امروز مردم برای تهیه دارو با مشکل مواجهند و وجود داروهای تقلبی در بازار هم نگران‌کننده است.

رئیسی بر همین اساس تأکید کرد مسئولان باید

رئیس قوه قضاییه، «حق‌الناس» را مهم‌ترین موضوع سند امنیت قضایی عنوان کرد و گفت: «حق‌الناس» و «حقوق مردم» قبل از آنکه دستاویز مدعیان حقوق بشر باشد، آموزه نبی مکرم اسلام است که در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران نیز مورد تأکید قرار گرفته است. رئیسی خاطر نشان کرد: دستگاه قضایی اجازه نمی‌دهد کسانی که به‌نحوه بی‌بیت المال دست‌اندازی می‌کنند، آرام بگیرند و بازگرداندن همه متهمان اقتصادی و اموال به‌نیامدنی را با قاطعیت و تا آخر دنبال می‌کند تا این اموال به خزانه کشور برگردد و در اختیار مردم قرار گیرد.

ارز ترجیحی به کام دلال است

رئیس مجلس با اشاره به مشکلات فعلی کشور گفت: همانطور که در سال ۹۷، با خاصه‌خرجی ارز ۴۲۰۰ تومانی کشور را دچار چالش کردیم، امروز هم با تخصیص ارز ترجیحی به نام مصرف‌کننده و به کام دلال، منابع این کشور را هدر می‌دهیم.

به گزارش خانه ملت، شب یکشنبه، ۲۷ مهر محمدمقار قالیباف، رئیس مجلس میزبان رئیس کل بانک مرکزی، وزیر اقتصاد، وزیر نفت، وزیر صنعت، معدن و تجارت و وزیر جهاد کشاورزی در تالار آینه مجلس شورای اسلامی بود.

رئیس مجلس شورای اسلامی در این جلسه بر ضرورت رسیدگی به مشکلات معیشتی مردم تأکید کرد و گفت: متأسفانه اکنون نرخ اقلام اساسی سفره خانوار مانند مرغ و تخم‌مرغ فراتر از انتظار رشد داشته و این وظیفه ما مسئولان است که نگرانی‌های فشارهای اقتصادی به بدنه جامعه به‌ویژه اقشار کم‌درآمد منتقل شود. قالیباف تصریح کرد: باید با یک مدیریت درست و شایسته نسبت به مدیریت نحوه تخصیص ارز به کالاهای اولویت‌دار اقدام و درباره ثبت‌سفارش کالاهای لوکس یا حتی غیرضروری تجدیدنظر کرد.

وی افزود: ما در همین وضعیت فعلی می‌توانیم با سیاستگذاری شایسته در حوزه مالی، پولی و تجاری از این گردنه عبور کنیم؛ به‌شرط آنکه همه دست به‌دست هم بدهیم، پای کار باشیم و مردانه برای منافع این مردم تلاش کنیم. رئیس مجلس شورای اسلامی بر ضرورت هم‌فرازی و هماهنگی دستگاه‌های مسئول در حوزه سیاست پولی، مالی و تجاری تأکید کرد و گفت: در وضعیت فعلی ما باید فرایند تهاتر کالا را تسهیل کنیم و غل و زنجیر بروکراسی اداری را از پای کسب‌وکارها و تجار و بازرگانان باز کنیم.

رئیس مجلس شورای اسلامی با اشاره به مشکلات فعلی کشور، گفت: می‌توانیم با سیاست‌گذاری شایسته در حوزه مالی، پولی و تجاری از این گردنه عبور کنیم.

ویژه تر از خبر

دور دوم مذاکرات ایران و اوکراین در باره سانحه هواپیما

دومین دور از مذاکرات هیات‌های ایرانی و اوکراینی با ۳ دستور فنی، حقوقی و قضایی درباره سانحه سقوط هواپیمایی اوکراین در وزارت امور خارجه برگزار شد.

به گزارش ایرنا، تیم مذاکره‌کننده اوکراینی وارد تهران شد و مذاکرات دوجانبه از صبح دوشنبه آغاز شده و تا ۳۰ مهر ادامه خواهد داشت.

سرپرستی هیات ایرانی را در این دور از مذاکرات محسن بهاروند، معاون حقوقی و بین‌المللی وزیر امور خارجه برعهده دارد. به‌گفته بهاروند، در این دور از مذاکرات ۳ جلسه فنی برگزار خواهد شد. یکی از این جلسات در زمینه بحث‌های فنی است که سازمان هواپیمایی انجام خواهد داد. یک جلسه در زمینه مسائل قضایی است که همکاری قوه قضاییه انجام می‌دهند و یک جلسه هم در زمینه مسائل حقوقی و میزان غرامت افراد و هواپیما است. بهاروند با بیان اینکه پس از آنکه این ۳ گروه با یکدیگر ملاقات کرده و پیشرفت حاصل شد، یک جلسه عمومی خواهیم داشت، افزود: در آن جلسه، من و هم‌تای اوکراینی به علاوه همه گروه‌هایی که با هم مذاکره کردند، حضور خواهیم داشت و پیشرفت‌های مذاکرات را می‌بینیم.

وی با بیان اینکه سعی‌مان این است که هر چه سریع‌تر و در کوتاه‌ترین زمان مذاکرات را به نتیجه برسانیم، ادامه داد: اگر راهنمایی لازم باشد، راهنمایی‌هایی را انجام می‌دهیم و قدم‌های بعدی را تعریف می‌کنیم که دور بعدی مذاکره باشد. دور اول این مذاکرات در روزهای ۹ و ۱۰ مرداد به سرپرستی محسن بهاروند، معاون امور حقوقی و بین‌المللی وزارت امور خارجه در شهر کی‌یف اوکراین برگزار شد.

عکس: آیدا فریدی

عکس روز

نمایی از چهارسوق بزرگ تهران